

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

po delší přestávce se znova setkáváme při čtení nového zpravodaje. Čas značně pokročil a zanedlouho bude polovina roku pryč. Jaká ta první polovina byla? Přinesla určitě několik nečekaných věcí, kladných i záporných. Mezi ty kladné určitě patří dostatek vláhy. Po několika letech naprostého sucha asi nikdo z nás nečekal, že by tolik vláhy, navzdory předpokladům, mohlo přijít. Snad je to tím, že byl značně omezen letecký provoz. Vždyť za normálního stavu je každou hodinu kolem zeměkoule ve vzduchu 3 500 letadel. Jejich exhalace poměry v atmosféře značně negativně ovlivňují. Rovněž omezení výroby v Evropě vyčistilo stav ovzduší. Negativní věcí, která potkala celý svět, je pandemie koronaviru. Nikdo určitě nečekal, že by se něco takového mohlo stát. A přece svět začal být až příliš globální a jistoty v podobě dostatku a přebytku všech lidských potřeb se stalo samozřejmostí. Tedy hlavně zdraví. To nikdo z nás za samozřejmost snad ani nepovažuje. Náhle je tu virus, kterého se všichni bojíme, a lidstvo se proti němu stalo bezmocným. Všechno zlé je ale pro něco dobré. Minimálně si lidé začnou obvyklé samozřejmosti vážit.

Naší obci se naštěstí pandemie vyhnula. Není to ovšem dílem náhody, ale především díky odpovědnosti většiny našich občanů, nezištné pomoci a odpovědnosti všech, kteří proti šíření nemoci obci pomáhali. Děkujeme všem, kteří mají na současném stavu bez epidemie jakoukoliv zásluhu. Konkrétně nikomu poděkovat nelze, protože ochranné pomůcky a roušky mnohdy poskytli i lidé, které ani neznáme a dokonce ani nechtěli být jmenováni. Největší psychické zatížení a obavy určitě zažili senioři, kteří jsou pro nákazu nejrizikovější skupinou. Vše jsme prozatím přestáli a vracíme se pomalu k normálnímu životu. Ten přivítali především rodiče dětí, které se pomalu vrací do školek a škol.

To, že byla část občanů doma kvůli omezené výrobě, se projevilo na množství vyprodukovaného odpadu v obci. Za stejné období loňského roku jsme odevzdali 24 tun nadrozměrného odpadu (nábytek, sedací soupravy...) V letošním roce je to již 42 tun, tedy téměř dvojnásobek. Ostatního odpadu též značně přibýlo. Byl prostě čas pracovat doma a dělat pořádek. Chci proto zdůraznit, že stávající poplatek 500,- Kč/osobu/rok není poplatkem za popelnici, jak se mnozí chybně domnívají. Je to právě poplatek právě na likvidaci všeho odpadu, který občané v obci vyprodukují a obec za něj platí. Popelnice je tedy pouze k tomuto poplatku. Každý má možnost odevzdat vytříděný odpad na sběrný dvůr, nikdo za nic neplatí. Proto není důvod odpad netřídít. Právě naopak. Ač splatnost poplatku za TKO byla kvůli pandemii prodložena do 31. 5. 2020, některé osoby stále poplatek na obecním úřadě neuhradili. Bez zaplacení poplatku svozová firma popelnici nevyveze.

Stavební práce se v obci nezastavily:

- 1) V Platěnicích byla vybudována po kanalizaci poslední místní komunikace „Na Bahně“. Věřím, že ke spokojenosti zde bydlících spoluobčanů.
- 2) V současné době se prodlužuje komunikace nad hřištěm „K Olšinám“ v Moravanech.
- 3) Přes prázdniny bude zrekonstruováno parkoviště a chodník před ZŠ II. st. a MŠ.
- 4) Rovněž byla zahájena výstavba venkovní terasy u „Moravského domu“. Bude dokončena do konce června. V sále Moravského domu byly rovněž odstraněny vadné parkety. Nyní proběhne kontrola a úprava podkladu a na náklad dodavatele instalace nové podlahy. Vše by mělo být hotové do konce prázdnin.
- 5) Do užívání veřejnosti i školy bylo dáno nové hřiště u ZŠ I. st. Doufám, že ti, kteří zde již sportovali, jsou s úrovní hřiště spokojeni.
- 6) V příštím týdnu bude zahájena rekonstrukce topení v ZŠ I. st. Dodavatelem je společnost První stavební Chrudim, rekonstrukce je v hodnotě 1 700 000,- Kč. Potěšující je, že na tuto akci získala obec dotaci od Ministerstva financí ve výši 1 500 000,- Kč.
- 7) Stavební firma Stavoza s.r.o. Kostěnice zahájila též práce na odstranění nejnutnějších závad na budově Senior centra (oprava střechy, kterou zatékalo do vnitřních prostor, oprava prosakující vlhkosti zdivem do kuchyně apod.).

8) Byla též započata výstavba rodinných domů v lokalitě „V Rákosí“. Infrastruktura včetně dodávek el. energie pro jednotlivé stavebníky je zde již dokončena.

Pomalu se tedy vracíme do normálního života.

Na závěr bych ještě zmínil jednu nepříjemnost z dopravy. Z rozhodnutí příslušných orgánů bude od 15. 6. 2020 do 30. 6. 2021, tedy na jeden rok, uzavřena silnice mezi obcemi Platěnice a Dolní Roveň. Důvodem je výstavba D35, konkrétně mostu přes silnici. Objízdná trasa pro osobní automobily vede přes Prachovice a Komárov. Mimo této silnice je rovněž uzavřena silnice mezi Čeradicemi a Uherskem. Je to velice nepříjemné, ale nezbyvá než se s tím smířit.

Přeji všem, aby vlivem vzniklé situace nepřišli o práci, zachovali si zdraví své i svých rodin. Mluví se sice o možné druhé vlně pandemie, ale doufejme, že nepřijde.

Nashledanou v příštím čísle.
Václav Roček, starosta obce

Usnesení z jednání OZ dne 27. 4. 2020

Zastupitelstvo obce schvaluje doplnění programu o bod "Projednáni technického stavu vodojemu v obci Moravany" a jeho zařazení jako bod č. 9.

Zastupitelstvo obce schvaluje doplněný program jednání.

Zastupitelstvo obce schvaluje jako předsedu návrhové komise pro usnesení p. Aulickou, jako členy p. Broma a Mgr. Červenou.

Zastupitelstvo obce schvaluje jako ověřovatele zápisu p. Faltyse a p. Hájkovou.

Zastupitelstvo obce schvaluje cenu pro rok 2020 za odvádění odpadních vod veřejnou kanalizací (stočné) ve výši 24,84 Kč bez DPH. Spotřeba odpadní vody se řídí přílohou č. 12 vyhlášky č. 120/2011 Sb., v platném znění (směrná čísla spotřeby vody) a dle počtu osob trvale přihlášených k pobytu, příp. prokazatelně žijících v nemovitosti, t.j. 1 000,- Kč vč. DPH za osobu a rok.

Zastupitelstvo obce neschvaluje koupi nemovitosti č.p. 41 v místní části Platěnice, která se nachází na pozemku p. č. st. 59 v k. ú. Platěnice (pohostinství) za cenu 1 890 000,- Kč navrženou prodávajícím, ale je ochotno jednat o koupi za cenu 1 700 000,- Kč ve stávajícím stavu nemovitosti.

Zastupitelstvo obce schvaluje koupi nemovitosti na pozemku p. č. st. 528 v k. ú. Moravany nad Loučnou za cenu 120 390,- Kč.

Zastupitelstvo obce schvaluje doplnění změny ÚPSÚ obce Moravany o zařazení části pozemku p. č. 10/1 a p. č. 79/2 v k. ú. Moravany nad Loučnou do zastavitelného území ÚPSÚ obce.

Zastupitelstvo obce neschvaluje uplatnění předkupního práva při prodeji chaty ev. č.25 postavené na pozemku p. č. 392/6 v k. ú. Štěpánovsko v podílovém spoluvlastnictví.

Zastupitelstvo obce schvaluje zajištění znaleckého posudku na stav vodojemu na pozemku p. č. 186/6 v k. ú. Moravany nad Loučnou.

Společenská rubrika

V měsíci březnu oslavili životní jubileum.....

Marie Mokrá

Josef Vejs

Jindra Wilderová

Břetislav Michálek

Vladimír Doležal

Libuše Horčíčková

Vlasta Jelínková

Jaroslava Michalegová

Dana Málková

V měsíci dubnu oslavili životní jubileum.....

Vojtěch Cabicar	Marie Vašková
Jaroslav Kučera	Jaroslava Maksová
Miloslava Shejbalová	Jaromír Císař
Jaroslava Gruberová	Čestmír Viktorin
Věra Škrhová	Jaroslava Adámková
Peter Pogorielov	

V měsíci květnu oslavili životní jubileum.....

Zdeněk Hovorka	Zdenka Veselá
Marie Jiroutová	Julie Šmídová
Mária Pekarová	Ivana Spálenská

V měsíci červnu oslavili a oslaví životní jubileum.....

Božena Kárychová	Josef Schejbal
Hana Klenorová	Zdenka Brandová
Jana Laubeová	

Všem oslavencům přejeme hodně zdraví, síly, štěstí a osobní spokojenosti.

Vítáme nové občánky...

Kvida Valeše
Melissu Zelinkovou
Jana Temňáka

Přejeme dětem i rodičům hodně šťastných a sluncem zalitých dní!

Opustili nás....

Marie Šemberová	Vladislav Kunhart
Alena Svobodová	Václav Krejčík

Budeme s úctou vzpomínat.

Změna otevírací doby v knihovně

Otevírací doba:

Pondělí, středa: 9 - 11,30; 12,30 – 18,00

Čtvrtek: 9 – 13

Sběr nebezpečných odpadů

Obecní úřad Moravany pořádá ve středu 24. 6. 2020 z d a r m a sběr nebezpečných odpadů :

Sběr se uskuteční ve všech částech obce v tomto čase :

16.00 – 16.20	Moravanský – u zastávky ČSAD
16.30 – 16.50	Moravany – u obecního úřadu
17.00 – 17.20	Platěnice – u sběrný TKO
17.30 – 17.50	Čeradice – u pohostinství čp. 13
18.00 – 18.20	Turov – u sběrný TKO

Jedná se o tento odpad :

Odpady z odstraňování barev	Kosmetika s prošlou zár. lhůtou
Odpadní řezné emulze a roztoky	Olejové filtry
Jiné hydraulické oleje	Olověné akumulátory
Syntetické motorové, převodové a mazací oleje	Ni-Cd akumulátory
Jiné motorové, převodové a mazací oleje	Brzdové kapaliny
Potravinářské oleje a tuky	Nemrznoucí kapaliny
Jiná rozpouštědla a směsi rozpouštědel	Rozpouštědla
Obaly obsahující nebezpečné látky	Kyseliny
Absorpční činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny	Zásady
Nebezpečné součástky (těsnění, hadice, řemeny ...)	Fotochemikálie
Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	Pesticidy
Detergenty obsahující nebezpečné látky	Barvy, lepidla, pryskyřice
Vyřazená zařízení obsahující Cl-F uhlovodíky (lednice)	Nepoužitelná léčiva
Vyřazená elektronika obs. nebezp. látky (televize, PC)	Baterie a akumulátory
Vyřazené anorg. chemikálie obsahující nebezpečné látky	

60 let organizovaného chovatelství v Moravanech

Dne 1. 3. 2020 uspořádala Základní organizace Českého svazu chovatelů Moravany výroční členskou schůzi, tentokrát v Moravanském domě. Mimo členů ZO byli přítomni i hosté, a to místostarostka obce Lada Louženská a člen okresního výboru a současně i zástupce ZO Holice Jaromír Kropáček. Tato schůze byla významná především tím, zde bylo připomenuto šedesát let od založení místní organizace. Každý z přítomných pak obdržel malý suvenýr toto výročí připomínající.

Zpráva o činnosti přednesená předsedou ZO připomněla některé činnosti až do dnešních dní. Ustavující schůze odbočky v roce 1960 se zúčastnili členové, kteří do té doby nebyli organizováni nebo byli členy ZO Dašice a Holice. Této schůze se zúčastnili Merta Rudolf, Říha Karel, Kelner Jan,

Svoboda Antonín, Král Stanislav, Pulpit Josef, Louženský Josef, Kožený Jaroslav a Bakeš Jiří. Předsedou byl zvolen Merta Rudolf, jednatelem Bakeš Jiří, pokladníkem Louženský Josef, místopředsedou Pulpit Josef. Postupně se počet členů rozrůstal a bylo nutné ustanovit funkci hospodáře, neb vše se točilo kolem přidělů krmiva, což však bylo podmíněno odváděním chovatelských produktů jako například maso králíků, maso holoubat, králičích kožek, vajec atd. O tomto musela být vedena řádná evidence.

První naše výstava se konala v roce 1966 v místní sokolovně, za vydatné podpory místního JZD, které zajistilo krmení pro vystavená zvířata, ale i dopravu výstavních klecí zapůjčených tehdy od ZO Dašice a Hrochův Týnec. A byla to výstava velice úspěšná, neb přilákala do naší organizace nové členy. Při hodnocení této výstavy došlo k drobné roztržce mezi našimi členy. Přítel Merta rezignoval na funkci předsedy a bylo nutné zvolit nový výbor. Předsedou se stává Labuř Václav, jednatelem zůstává Bakeš Jiří, pokladníkem Cejnar Jaroslav a předsedou revizní komise Dočkal Zdeněk.

Od roku 1969 jsme pořádali každé dva roky místní výstavy v parku u sokolovny. Na těchto výstavách jsme dokázali předvést více než 200 ks holubů, stejný počet králíků a 30 voliér drůbeže, ale i kožešinová zvířata a okrasné ptactvo. Na přání našich členů z Rovně byla jedna z výstav uspořádána v Rovni. Další výstava mimo Moravany byla v Platěnicích při oslavách 750 let založení obce a obdobně pak v Turově v roce 2008.

Kvalita námi chovaných zvířat rostla a řada našich členů patřila k uznávaným chovatelům i na celostátní úrovni. V místní organizaci se vystřídalo asi 120 členů, a to i z blízkého a vzdálenějšího okolí. Vzpomeňme jen některé, z nichž mnozí již nejsou mezi námi. Mimo již zmíněných to byli například Bakeš Václav, Morávek František, Roček Václav, Paseka Jaroslav, Kučera Miloň, Tesař Jaroslav, Jedlička Josef, Jedlička František, Jelínek Josef, Heřmanský Miloslav, Kříž Josef, Hájek František, Bareš Ladislav, Zeman Václav, Teplý Jaroslav, Houdek František, Břečka Vojtěch a další.

V roce 1974 bylo zahájeno líhnutí kuřat v našich líhních, a to nejprve u Jelínka Rudolfa v Platěnicích, potom u paní Doležálkové v Čeradovicích. Nejvíce kuřat se však vylíhlo u paní Palatové v Lipci 12. Líhnutí pak bylo ukončeno u přítele Gombára v Turově. Celkem bylo vylíhnuto cca 60 tisíc kuřat, cena za jedno kuře byla 5,50 Kč. Chovatelé, kteří dodávali vejce do líhně, museli mít uznávaný rozmnožovací chov, což zahrnovalo veterinární prověrku a následně exteriérovou.

Finanční přínos z výstav, ale především z líhni, byl podnětem, abychom začali s výrobou výstavních klecí svépomocí, což probíhalo o volných sobotách v dílnách JZD, které nám v tomto směru opět významně pomáhalo. Následně přišel návrh na stavbu chovatelského zařízení v parku. Tohoto úkolu se ujal tehdejší předseda chovatelů Václav Bakeš, který měl největší zásluhu na uskutečnění tohoto záměru. V tomto nám opět pomohlo místní JZD, především v dokončovacích pracích, odbornými silami i materiálně.

V roce 1984 byl předsedou ZO zvolen Teplý Jaroslav a zároveň došlo k odchodu většiny chovatelů z Rovně, kteří si založili vlastní organizaci. Našimi členy však nadále zůstali Jedlička Josef, Machač František a Voženílková Anna.

Po revoluci – počátkem devadesátých let – dochází v rámci celého svazu k prudkému snížení členské základny, což mělo za následek zánik mnoha organizací. Zůstáváme tak spolu s Holicemi jedinou organizací v širokém okolí. Krize se však nevyhnula ani nám a v roce 1997 máme 10 organizovaných chovatelů, převážně důchodovému věku. Chovatelství ve společnosti je na okraji zájmu. Z původních asi 130 tis. členské základny v rámci svazu, je to dnes přibližně 13 tisíc.

Přesto se nám po roce 1989 podařilo uspořádat několik akcí. Zúčastnili jsme se všech evropských výstav, které byly pořádány, a to nejen jako návštěvníci, ale i jako úspěšní vystavovatelé. K největším úspěchům patří získání titulu „Evropský šampion“ udělený ve Francii našemu holubovi. Úspěšný byl i společný zájezd na EV do Lipska mikrobusem, který nám na tuto akci propůjčil OÚ Moravany.

Nepřehlédnutelná byla naše účast na akci pořádané OÚ u příležitosti udělení heraldického znaku obci Moravany. Slavnostní průvod byl zakončen v parku, kde jsme připravili výstavu, občerstvení a možnost posezení při hudbě kapelníka Bezperáta, která celý průvod doprovázela. Byla přítomna řada významných hostů pozvaných OÚ. Mezi nejvýznamnější patřil Dominik Duka, tehdy biskup Královéhradecký.

Podářilo se nám ještě vyměnit střešní krytinu za novou na chovatelském zařízení, a to s podporou OÚ. Rozhodli jsme se proto toto zařízení přenechat obci s tím, že zde budeme mít nadále uskladněný výstavní fundus pro případné budoucí výstavy v tomto pěkném prostředí. Současná členská základna, ale především věkový průměr chovatelů nedovoluje pokračovat ve výdělečné činnosti a jsme proto odkázáni na dotace. Přesto se většina našich členů zúčastňuje významných výstav i na celostátní úrovni, kde dosahujeme velmi slušných výsledků.

Nezájem o chovatelství není jen problém našeho regionu, ale je to problém celostátní a snad i celoevropský. Jsme proto rádi, že máme ve svém středu tři chovatele mladšího věku a rádi bychom získali další pro zajištění naší činnosti do budoucna. Dle poslední evidence chováme celkem 238 holubů, 65 králíků, 20 ks drůbeže, 3 kachny a 2 kozy.

Na závěr schůze popřál předseda přítomným pevné zdraví, osobní spokojenost a hodně kvalitních odchovů i úspěchu na výstavách.

Na úplný závěr bylo připomenuto, že příští evropská výstava se bude konat v roce 2021 v Rakousku. Ani tam bychom neměli chybět, tak jako na předcházejících výstavách.

František Houdek, jednatel ZO

Informace z obce Čeradice

Hlavně zásluhou místního Sboru dobrovolných hasičů Čeradice život v naší obci ani v době koronavirové pandemie zcela neutichl. Proto jsem se rozhodl v rámci zpravodaje Vám sdělit, co děláme a co se nám podařilo.

22. února 2020 jsme na akci „Ovarové hody“ do místní „Hospůdky U Kapličky“ pozvali hasiče a všechny občany obce, spoluobčanů z okolí. Posezení se vydařilo. Ovar připravil Jindra Hošek s Ivankou Husákovou, kterým patří velké poděkování. Celkový počet účastníků byl 58 lidí. Atmosféra byla přátelská a vydrželi jsme posedět do pozdních večerních hodin.

Než nás potkala tato nepříjemná pandemie, došlo po dohodě s Povodím Labe k vyčištění prostoru okolo splavu v Čeradicích. 29. 2. 2020

jsme se ráno sešli v počtu 11 lidí, abychom odstranili některé náletové dřeviny, dále uklidili veškeré naplavené odpadky (především plasty). V tuto dobu již

pracovníci Povodí Labe vykáceli některé stromy, které buď byly rozlámané nebo uschlé. I nadále chceme pokračovat v revitalizaci tohoto území. Je jen škoda, že v měsíci únoru 2020 došlo vlivem stárí a koroze k poškození splavu, který nyní neplní svůj účel. Jsme domluveni s Povodím Labe, že po sklizni plodin, až se tam dostane technika, dají do pořádku naše obecní pozemky po těžbě dřeva. V budoucnosti chceme u splavu nabídnout pěkné posezení, možnost koupání pod splavem a dále využít obecní pozemky k vybudování stálého tábořiště pro vodáky. Vlivem nouzového stavu se totiž výrazně zvýšil zájem o sjíždění řeky Loučné na lodičkách od Zámrsku. Část vodáků následně využilo náš prostor u dětského

hřiště k táboření i přes noc. Je to určitě jedna z možností, jak udělat naši vesnici pro někoho zajímavější. Tedy umožnit táboření, využít sociální zařízení v hospůdce, případně i zajistit možnost posezení v hospůdce.

Co se týká zeleně v obci, na podzim 2019 jsme museli nahradit 3 kusy uschlých červených dubů novou výsadbou. Na jaře 2020 jsme pak provedli zastřížení stromků a odstranili jsme zimní ochranu kmenů proti okusu zvěří. Skupina místních občanů dále ořezala proschlé jasany u hasičské zbrojnice a následně dosázela v této lokalitě další okrasné dřeviny. Zimu všechny stromky přečkali dobře. Napomáhá i pravidelné zalévání vodou. Při čerpání vody z řeky Loučné využíváme naši hasičskou techniku - výkonné ponorné čerpadlo poháněné elektrickou centrálou a plastové nádrže pro přepravu vody o objemu 1 000 litrů. O sekání obce se nám stará Jan a Luboš Štěpánkovi, kterým patří velké poděkování. Každý vidí jen sekání, ale je třeba se taky chovat k tomu, co vysázíme, s rozumem. Já si dobře pamatuji v minulosti na poškozené javory křovinovým vyžinačem. Když dorazí sekáči (najatá firma) a nehlídá na to, že můžou i obsekáváním stromků (poškození kůry) způsobit nezvratné škody na vysázené zeleni.

V období února až května 2020 jsme společnými silami udělali menší rekonstrukci naší hospůdky.

Došlo k výměně oken, vymalování, opravě venkovní fasády, zhotovení nového věšáku na sále a menší kuchyňské linky. Práce s tím bylo skutečně hodně a tak bych chtěl poděkovat všem, kteří se na této rekonstrukci podíleli. Pracovali jsme v době pandemie tak, že jsme si rozdělili úkoly a každý si svůj odpracoval jednotlivě.

Díky uvolňování opatření proti koronaviru jsme mohli udělat 5. 6. 2020 akci „Grilování kuřat“. Celkově se nahlásilo dost lidí. Na gril jsme dali 25 kuřat a naši grilovači Jindra Hošek a Tomáš Cimburek se úkolu zhostili na výbornou. Na akci dorazil i pan starosta Václav Roček a místostarostka Lada Louženská a možná i sami byli překvapeni, kolik lidí včetně malých dětí dorazilo. Následně jsme po seděli do pozdních večerních hodin.

Tak šel čas v naší malé vesničce Čeradice v prvním pololetí roku 2020.

Sychra Jiří, SDH Čeradice

Dobrovolnické centrum

V Pardubickém kraji začíná fungovat regionální dobrovolnické centrum.

V deseti českých krajích zahajují od května letošního roku svou činnost regionální dobrovolnická centra. Ta zřizuje a finančně podporuje Ministerstvo vnitra ČR v rámci projektu „Rozvoj dobrovolnictví v ČR“ podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost ESF. Jde o informační a kontaktní centra pro dobrovolníky, neziskové a příspěvkové organizace či obce v daném kraji, která především pomohou zlepšit dostupnost dobrovolnictví v regionech. V Pardubickém kraji se jeho provozovatelem stala na základě otevřeného výběrového řízení Koalice nevládek Pardubicka (KONEP), jež má letité zkušenosti s působením v neziskovém sektoru i s managementem dobrovolnictví.

„Aktuálně v Pardubickém kraji působí 15 lokálních dobrovolnických center. Ta propojují organizace a dobrovolníky, zajišťují jejich vzájemnou komunikaci a poskytují potřebný servis. Vedle toho až tisíce dalších neziskových organizací fungují za přispění pomoci dobrovolníků. Regionální dobrovolnické centrum bude proto zastřešujícím, metodickým a koordinačním zázemím pro realizaci dobrovolnických aktivit a programů v kraji. Jeho smysl tkví také v ukotvení významu dobrovolnictví do povědomí široké veřejnosti,“ sdělila Lucie Křivková, odborný garant Regionálního dobrovolnického centra Pardubického kraje.

Každý, kdo chce začít s dobrovolnictvím ve své organizaci nebo jako dobrovolník či potřebuje radu ve svých současných dobrovolnických aktivitách, může služby nového centra využít. Jeho existence napomůže k lepšímu propojení nabídky a poptávky po dobrovolnictví v regionu.

„Jsem velmi rád, že v našem kraji vzniká regionální dobrovolnické centrum, jehož provoz bude zajišťovat organizace KONEP, která se věnuje především rozvoji neziskového sektoru. Pardubický kraj dlouhodobě podporuje dobrovolnictví včetně činnosti lokálních center a zavedení dobrovolnictví ve veřejné správě. Aktivit v kraji je již celá řada, a tak je logickým a potřebným krokem jejich koordinace a určité metodické vedení“ uvedl ke vzniku centra Pavel Šotola, krajský radní pro sociální péči a neziskový sektor.

Centrum povede databázi organizací, kde dobrovolníky potřebují, i osob, jež mají zájem jako dobrovolníci pomáhat. Zaměří se na propagaci dobrovolnictví v kraji, ať už prezentacemi na akcích jako jsou různá setkání neziskových organizací, Den dobrovolnictví nebo „dny otevřených dveří“, tak prostřednictvím webu a sociálních sítí. Pomocí nich umožní snazší orientaci v novinkách a informacích z oblasti dobrovolnictví v kraji i celé ČR. Rovněž bude mít kontaktní místo v sídle KONEPu otevřené pro veřejnost. V rámci své činnosti nabídne nejen odborné poradenství v oblasti dobrovolnictví, ale i vzdělávání pro dobrovolníky a jejich koordinátory. Důležitá bude také spolupráce s krajským úřadem a místními samosprávami na tvorbě koncepcí či strategií rozvoje a podpory dobrovolnictví v kraji.

KOALICE NEVLÁDEK PARDUBICKA, z. s.

Kontakt: Bc. Jana Machová, ředitelka KONEP, 777 837 950, machova@konep.cz

Dotace pro obce

„Poslední měsíce, kdy naše země musí čelit nepříznivé situaci s koronavirem, se opět naplno projevila síla mezilidské pomoci a nezastupitelná role dobrovolníků, jejichž aktivity doslova hýbaly celým Českem. Je dobré si stále připomínat, že slogan „Dobrovolníci mění svět“ není jenom prázdnou frází, ale že dobrovolnictví skutečně tvoří základy pilířů vyspělé občanské společnosti. Je proto důležité, stavět toto téma stále více do popředí a podporovat rozvoj dobrovolnictví na všech úrovních – lokální, regionální i celostátní“, vyzdvihuje význam celého projektu Miluše Horská, místopředsdkyně Senátu Parlamentu ČR a místopředsdkyně správní rady Koalice nevládek Pardubicka.

Obce dostanou na dotacích o pět milionů korun navíc. Pandemie nesmí ohrozit jejich projekty

Hejtman Martin Netolický dnes inicioval jednání krajských radních, na kterém bylo rozhodnuto, že v rámci rozpočtu bude z dílčích rezerv vyčleněno pět milionů korun na navýšení Programu obnovy venkova, a to konkrétně na projekty Místních akčních skupin. I přes dopady pandemie koronaviru chce kraj v maximální možné míře podpořit projekty na obcích a pomoci také fungování obecních prodejen.

„I přesto, že jsme byli nuceni přehodnotit dotační politiku kraje v některých oblastech, tak stále rozdělujeme přes 300 milionů korun, z toho přes 105 milionů do podpory venkova, životního prostředí a zemědělství. Po dohodě s kolegy jsem navrhl, abychom navýšili o pět milionů korun krajský Program obnovy venkova a umožnili jsme realizaci projektů Místních akčních skupin v rámci programu Malý LEADER. Celkově tak máme na Program obnovy venkova připraveno 35 milionů korun, což je za současné nelehké situace maximum možného,“ uvedl hejtman Martin Netolický. „Tímto krokem chceme podpořit další investiční činnost na venkově, ale také evropsky uznávanou metodu "komunitního života a plánování" na venkově. Předpokládám, že se v letošním roce jedná o poslední prostředky, které budeme schopni z krajského rozpočtu poskytnout. Věřím, že i díky této podpoře zůstane zachována investiční činnost také na obcích stejně tak, jako bude zachována v případech, kdy je kraj investorem,“ řekl hejtman.

Ten také připomněl, že kraj v rámci Programu obnovy venkova nijak neomezil podporu fungování vesnických prodejen, dotace na ekologickou výchovu, záchranné stanice, vodní hospodářství či pro začínající včelaře.

Kraj letos podpoří fungování téměř stovky obecních prodejen

Malé obecní prodejny jednoznačně v průběhu koronavirové pandemie splnily svoji primární úlohu, a to zásobovat obyvatele základními potravinami. Pardubický kraj se proto i přes předpokládaný propad v daňových příjmech rozhodl, že podporu provozovatelům prodejen zachová v plné výši tak, jak bylo avizováno. Celkově je tak v plánu rozdělit 5,3 milionů korun. Na program jednání krajské rady bude tento bod v pondělí 25. května.

„Podpora obecních prodejen, se kterou jsme začali již v roce 2009, se dlouhodobě ukazuje jako správný krok, a o to více v posledních měsících. I přes očekávané propady v daňových příjmech budou obecní prodejny jedním z dotačních titulů, které nebudeme nijak upravovat a žádosti provozovatelů prodejen, což jsou z velké části obce, pokryjeme dle plánu,“ uvedl hejtman Martin Netolický. „V tuto chvíli jsme připraveni podpořit 98 žádostí, které doporučila odborná komise v celkovém finančním rozsahu 5,3 milionu korun. Jedná se tak o rekordní částku, která do obecních prodejen z krajského rozpočtu půjde. Zachování těchto a podobných služeb na venkově musí být i v této nelehké době jednou z priorit,“ uvedl hejtman.

Krajská podpora narůstá každým rokem, což potvrdil také radní pro životní prostředí, zemědělství a venkov Václav Kroutil. „Trend navyšování podpory ze strany kraje je patrný. V minulém roce jsme podpořili 85 žádostí, v roce 2018 to bylo 69 žádostí. Považuji za správné a potřebné zajistit obslužnost obcí a místních částí do 500 obyvatel, což potvrzují obyvatelé i starostové na území celého našeho kraje,“ řekl Václav Kroutil.

Jednou z obcí, která je dlouhodobě aktivní v rámci žádostí o podporu své obecní prodejny, je Přívrat nedaleko České Třebové. „Krajská dotace na podporu obecních prodejen je pro naši obec velmi důležitá, jelikož díky tomu můžeme získat až 100 tisíc korun. Provozovat prodejnu je pro obec vždy velmi náročné a výsledky jsou nejisté. Tato krajská podpora nám určitou formu jistoty dodává. Snažíme se, aby především starší občané nemuseli spoléhat na své příbuzné a mohli si v prodejně zajistit základní potraviny, ale také hygienické či další potřeby. Jdeme cestou prodeje kvalitních a tradičních regionálních potravin, od výrobců, které naši lidé znají a které se snažíme prodávat za přijatelné ceny,“ uvedl starosta Přívratu Jan Stránský.

Něco z historie

Nakažlivé nemoci v historii Moravan

V roce 1770 byla veliká zima. Sníh padal až do 24. dubna a bylo ho tolik, že lidé nemohli o Velikonocích do průvodu na „Vzkříšení“. Žně byly deštivé, lidé uřezané klasy obilí sušili doma v pecích. Nastala nouze, hlad a drahota. Od roku 1770 až do léta 1772 byla tři léta mokrá. Nouze mnohé lidi dohnala ke krádežím. Vesničané jedli trávu s lebedou a otrubami, do chleba přidávali drcené žaludy. Padlý dobytek a pošlou drůbež snědli. Obilí v tomto čase šlo do Čech až z Uher a Moravy a bylo však ponejvíce zkažené. V této době lidé onemocněli palčivou zimnicí. Mnoho lidí zemřelo, v některých staveních nebyl ani jeden člověk zdravý. Pochovávalo se najednou 10 až 15 lidí. Drahota byla veliká, rolníci sklízeli místo obilí trávy. Pole byla zatopena vodou. V dalším roce 1773 byla zase sucho, že obilí vzejítí nemohlo. Úroda byla velmi malá.

V roce 1847 byla zima velmi tuhá, obilí se pro velké sucho nevypěstovalo. Od února 1850 všude v okolí zuřila zhoubná cholera, která mnoho lidí zachvátila. V naší obci zmrzl jeden člověk, v Lipci 5 lidí. V roce 1865 vtrhlo k nám pruské vojsko a rozložilo se od Platěnska až k nádraží. Prusáci někde rabovali a sami si všechno brali. Potom nemohli všechno spotřebovat, zásoby potravin se jim kazily. Levně je prodávali našim lidem a ti onemocněli na tyfus. 3. července se prusáci utkali na Chlumu s vojskem císařským a bitvu prohráli.

V letech 1918 – 1920 zachvátila svět chřipková pandemie zvaná Španělská chřipka. Zemřelo na ni mnoho vojáků, byli postiženi i lidé ve vnitrozemí. Původ byl pravděpodobně v Asii, potom v Číně a s vojáky se přes USA dostal do Evropy – nejdříve do Španělska. Úmrtnost se odhaduje na více než 50 milionů lidí.

Vlasta Jiroutová

Něco o zdraví...

V zimním období při léčbě chřipky a jiných nakažlivých nemocí si každé ráno připravíme do sklenice vody slabší roztok himalájské, mořské nebo obyčejné soli a během dne popijíme.

Kopřivový čaj pomáhá proti neduhům jater, žlučníku, při zahlenění žaludku, žaludečních a střevních vředech, při poruchách zažívání a dýchacích cest. Zlepšuje odchod odpadních látek z těla, je tedy vhodný pro jarní očištné kúry. Kopřiva umí vyhánět vodu z těla, osvědčuje se při dně, revmatismu a bolesti hlavy.

Před rozvinutou paradentózou je vhodné žvýkat syrovou bramboru a potom vyplivnout.

Při bolestech kloubů je vhodný obklad a zábal s ricinovým olejem a po jeho sejmutí lehká masáž olivovým nebo arašídovým olejem.

Ušní bylina je netřesk a šťáva z něho kápnutá do ucha tlumí nepříjemné šumění a pískání.

Bílkoviny v ledvinách léčí i tykvoový sirup. Připravíme jej tak, že z plodu ořízneme vrchlík, vybereme semínka a do dutiny nasypeme přírodní krystalový cukr. Potom plod zavíčkuje a necháme do příštího dne ustát. Pustí šťávu, kterou uchováme v chladu.

Při poruchách látkové výměny se nejlépe uplatňuje oddenek pýru, který důkladně pročišťuje organismus, potahuje slizem rozbolavělé sliznice a napomáhá k narušení struktury žlučových a močových kamínek. Pýr je náhražkou za drahý dovozový kořen sarsaparilový kořen, který léčil plicní choroby. Látkovou výměnu můžeme podporovat i čajem z listů vlašského ořešáku, který se osvědčil také při vyčerpanosti, mozkové skleróze a některých druzích ekzému.

Vlasta Jiroutová podle MUDr. J. Jonáše

Závěrečný turnaj ve stolním tenise v sezóně 2019/20

V sobotu 6. 6. 2020 jsme uspořádali ve sportovní hale v Moravanech **místní turnaj ve stolním tenise**, kterého se zúčastnilo **18 hráčů**. Předpokládaný vyšší počet startujících byl snížen z důvodu souběhu fotbalového utkání žáků. I přesto se turnaj vydařil, některé zápasy byly hodně vyrovnané. Hrál se ve **3 kategoriích** dle momentálního výkonu jednotlivých hráčů.

V 1. kategorii zvítězil **Patrik Jouza** před **Lukášem Kulhánkem**. Třetí místo obsadila **Natálka Koblížková**.

Ve 2. kategorii zvítězila **Bára Kubíková** před **Verčou Syrovou** a **Katkou Dostálovou**.

3. kategorii vyhrál **Tomáš Kubík**, druhé místo vybojoval **Vilda Blažek** před **Tomášem Dostálem**. Průběh sezóny byl narušen pandemií koronaviru, nehráli jsme od poloviny března do 25. května. Přesto se většina hráčů výrazně zlepšila a těší nás především i jejich zájem, což dokumentuje více než 80% účast na trénincích.

Koncem sezóny bych chtěl poděkovat i těm, kteří se o děti a chod oddílu celoročně starají: trenérovi J. Mertovi, J. Hutlovi, L. Malému i J. Felcmanové.

Za Oddíl stolního tenisu: B. Kárych

